

Nazwa projektu: Projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw Organ odpowiedzialny Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące: Ministerstwo Sprawiedliwości Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu: Marcin Warchoł – Podsekretarz Stanu Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu: 1) Marcin Kowal – Naczelnik Wydziału Prawa Karnego - Sędzia, Departament Legislacyjny, tel. 22 52 12 791, email: Kowal@ms.gov.pl; 2) Piotr Rogoziński – Główny specjalista – Sędzia, Departament Legislacyjny Wydział Prawa Karnego, tel. 22 52 12 321, email: Piotr.Rogozinski@ms.gov.pl.	Data sporządzenia 16.01.2019 r. Źródło: Inicjatywa własna Nr w wykazie prac:

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

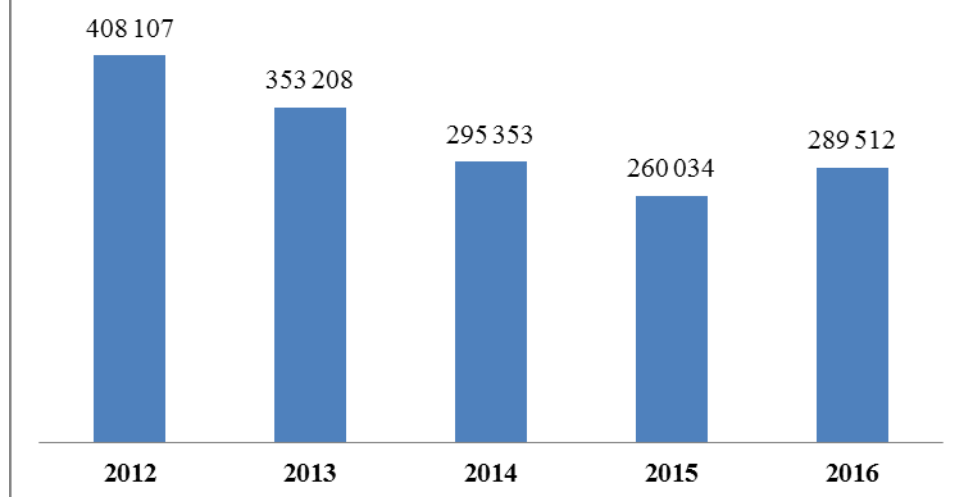
Potrzeba podjęcia prac legislacyjnych w obszarze prawa karnego materialnego wynika z jednej strony z konieczności wzmocnienia ochrony prawnokarnej w zakresie czynów godzących w podstawowe dobra prawne, takie jak życie i zdrowie człowieka, wolność seksualna czy własność. Z drugiej zaś, podyktowana została niezbednością modyfikacji tych prawnokarnych rozwiązań, w przypadku których stwierdza się ich dysfunkcję.

Dla realizacji pierwszego ze wskazanych celów, niezbędne jest odpowiednie ukształtowanie rodzaju i wysokości sankcji karnej, grożącej za dany typ przestępstwa, uwzględniające potrzebę surowej represji wobec sprawców najbardziej karygodnych czynów. Uzasadnienia dla określonego stopnia dolegliwości systemu prawa karnego dostarcza pozytywna funkcja sprawiedliwościowej teorii proporcjonalności, wywodzona z art. 31 ust. 3 Konstytucji, której towarzyszy nakaz zapewnienia dostatecznej ochrony dóbr konstytucyjnych, zarówno o charakterze indywidualnym, jak i kolektywnym.

Ponadto obecny stan prawny nie odpowiada postulatowi wynikającemu z funkcji ochronnej prawa karnego, przez co nie zapewnia wystarczających narzędzi dla ograniczenia przestępczości i zabezpieczenia istotnych wartości społecznych.

Mimo że liczba skazań za czyny stypizowane w poszczególnych rozdziałach ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – *Kodeks karny* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1600 z późn. zm., dalej: k.k.), utrzymuje się na stosunkowo stałym poziomie (co obrazują poniższe wykres i tabela), jest ona nadal wysoka.

Skazania prawomocne osób dorosłych w latach 2012-2016

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Ministerstwa Sprawiedliwości.

Rok / Kategoria przestępstw	2012	2013	2014	2015	2016
Przestępstwa p-ko pokojowi, ludzkości oraz przestępstwa wojenne	10	8	58	69	75
Przestępstwa p-ko Rzeczypospolitej Polskiej	31	28	17	35	23
Przestępstwa p-ko obronności	2	3	5	7	6
Przestępstwa p-ko życiu i zdrowiu	37 970	35 455	32 618	29 847	33 926
Przestępstwa p-ko bezpieczeństwu powszechnemu	325	301	277	268	296
Przestępstwa p-ko bezpieczeństwu w komunikacji	133 113	100 118	71 861	60 987	72 566
Przestępstwa p-ko środowisku	30	46	28	49	53
Przestępstwa p-ko wolności	8 949	8 561	8 758	8 020	9 112
Przestępstwa p-ko wolności seksualnej i obyczajności	1 870	1 798	1 700	1 661	1 870
Przestępstwa p-ko rodzinie i opiece	24 740	25 667	24 488	21 659	20 718
Przestępstwa p-ko działalności gospodarczej instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego	13 316	13 141	13 028	11 349	13 146
Przestępstwa p-ko wymiarowi sprawiedliwości	27 966	24 171	19 837	15 887	15 647

Przestępstwa p-ko porządkowi publicznemu	3 119	3 245	2 866	2 705	3 049
Przestępstwa p-ko wiarygodności dokumentów	10 516	9 536	8 829	8 218	9 500
Przestępstwa p-ko mieniu	127 758	113 431	93 980	83 397	91 974
Przestępstwa p-ko obrotowi gospodarczemu	12 777	13 941	13 710	13 051	14 537
Przestępstwa p-ko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi	417	332	290	296	252

Źródło: „Prawomocnie skazani dorośli według rodzajów przestępstw w latach 2012-2016” - opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Sprawiedliwości.

Dominującą kwestią, która przemawia za zmianą obecnie obowiązującej polityki karnej są sankcje wymierzone sprawcom przestępstw. Według statystyk Ministerstwa Sprawiedliwości kara 25 lat pozbawienia wolności, co do zasady, wymierza-

na jest sprawcom zabójstwa z art. 148 k.k. W latach 2012 -2016 w stosunku do sprawców tych przestępstw, kara 25 lat pozbawienia wolności wymierzana była na poziomie 0,2% - 0,3% wszystkich prawomocnie zakończonych spraw. Dane te stawiają pod znakiem zapytania sam sens istnienia kary 25 lat pozbawienia wolności jako kary rodzajowo różnej od terminowej kary pozbawienia wolności (od miesiąca do 15 lat) i kary dożywotniego pozbawienia wolności, zwłaszcza w zetknięciu z faktem, że konstrukcja tej kary sprawia, iż częstokroć jej szczególny charakter skłania sąd do wymierzania kary niższej (do 15 lat pozbawienia wolności) będącej często niewspółmierną do popełnionego czynu.

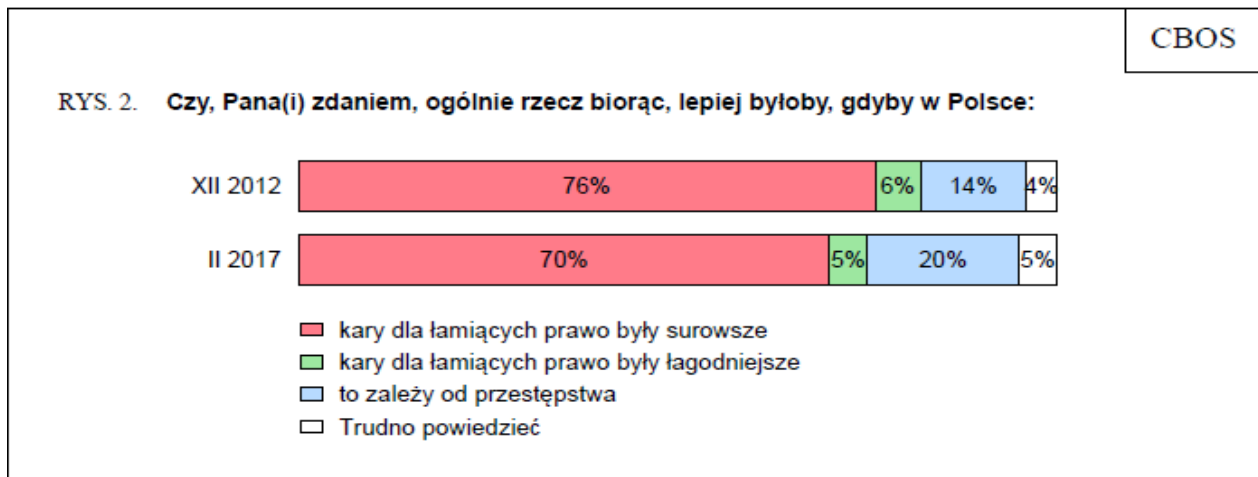
Skazania prawomocne osób dorosłych w latach 2012-2016 wg rodzaju kary					
Rodzaj kary	2012	2013	2014	2015	2016
grzywna	91 296	76 759	63 078	61 461	98 776
<i>w tym z warunkowym zawieszeniem</i>	1 771	1 557	998	705	238
ograniczenie wolności	50 730	41 287	33 009	31 096	61 720
<i>w tym z warunkowym zawieszeniem</i>	1 272	1 093	897	648	178
pozbawienie wolności	265 876	235 032	199 167	167 028	125 368
<i>w tym z warunkowym zawieszeniem</i>	224 185	195 348	163 534	133 076	81 673
25 lat pozbawienia wolności	100	77	66	64	68
dożywotnie pozbawienie wolności	24	25	23	6	20

Źródło: opracowanie własne na podstawie na podstawie danych statystycznych Ministerstwa Sprawiedliwości.

Przywołana wyżej kara rodzajowa 25 lat pozbawienia wolności stanowi również przykład rozwiązań zawartych w obecnej wersji k.k., utrudniających racjonalne i efektywne stosowanie instrumentów prawa karnego. Sztucznie oznaczony wymiar kary pozbawienia wolności powoduje, iż sądy decydują się na jej zastosowanie tylko w wyjątkowych przypadkach (co potwierdzają dane podane na początku niniejszego punktu OSR). Karą łagodniejszą od kary 25 lat pozbawienia wolności jest kara pozbawienia wolności trwająca od miesiąca do lat 15, co stworzyło przepaść między oboma rodzajami kar. Przewodzi to niejednokrotnie do wymierzania kar nieadekwatnych do popełnionych czynów – zbyt łagodnej lub zbyt surowej, co z kolei nie pozwala na realizowanie zasady indywidualizacji kary.

Należy również wskazać na wyniki badań Centrum Badania Opinii Społecznej pt. „Aktualne problemy i wydarzenia” w kategorii tematycznej „Wymiar sprawiedliwości”, przeprowadzone między 2 a 9 lutego 2017 roku metodą wywiadów bezpośrednich (tzw. *face-to-face*) na liczącej 1016 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski. W kwestii zagadnienia dotyczącego stopnia punitowności kar, przedmiotowe badanie wykazało, iż „[...] obowiązujące sankcje karne niezmiennie budzą zastrzeżenia większości Polaków. Niemal trzy czwarte ogółu ankietowanych (70%) twierdzi, że „kary dla łamiących prawo są w Polsce zbyt łagodne” oraz, że „Zdaniem jednej piątej respondentów (20%, wzrost o 6 punktów) obowiązujące kary często są nieadekwatne do popełnianych przestępstw – w jednych przypadkach

zbyt łagodne, w innych zbyt surowe¹.

Wszystkie powyższe argumenty prowadzą do wniosku, iż obecny stan prawny, funkcjonujący w ramach dotychczasowej polityki karnej, nie tylko nie odpowiada postulatom wynikającym z funkcji ochronnej prawa karnego, ale i nie pozwala zaspokoić społecznego poczucia bezpieczeństwa i sprawiedliwości, głównie z uwagi na zbyt niski wymiar kar.

Dodatkowo wadliwa konstrukcja niektórych instrumentów prawa karnego uniemożliwia osiągnięcie pożądanych i oczekiwanych rezultatów w zakresie polityki karnej, w szczególności zwiększenia liczby orzekanych kar wolnościowych za przestępstwa drobne i średniej wagi, w miejsce kary pozbawienia wolności.

Ponadto niezbędne jest wprowadzenie nowych regulacji, umożliwiających poprawę skuteczności ścigania najcięższych przestępstw oraz przemodelowanie już funkcjonujących mechanizmów prawnokarnych, które ze względu na liczne niedoskonałości, nie pozwalają aktualnie na ich efektywne i racjonalne wykorzystanie.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W celu wprowadzenia niezbędnych z punktu widzenia systemu prawa karnego w Polsce zmian, konieczna jest nowelizacja k.k.

Projektowane zwiększenie stopnia punitwności obejmuje cztery obszary:

- 1) zmiany w zakresie w przepisów części ogólnej k.k., obejmujące m.in.
 - odpowiedzialność karną nieletnich,
 - katalog kar,
 - zasady wymiaru kary grzywny,
 - zasady wymiaru terminowej kary pozbawienia wolności,
 - zasady nadzwyczajnego obostrzenia i złagodzenia kary,
 - środki karne,
 - ogólne dyrektywy sądowego wymiaru kary,
 - powrotność do przestępstwa,
 - środki związane z poddaniem sprawcy próbie,
 - przedawnienie oraz

¹ Komunikat z badań nr 31/2017 *Spoleczne oceny wymiaru sprawiedliwości*, Centrum Badania Opinii Społecznej, Warszawa, marzec 2017, ISSN 2353-5822.

- definicje wyrażeń ustawowych;
- 2) zmiany w zakresie surowości sankcji karnych i konstrukcji poszczególnych typów czynów zabronionych;
- 3) powołanie nowych typów czynów zabronionych;
- 4) zmiany w zapisach innych, wybranych aktów prawnych:
 - ustawa z dnia 20 maja 1971 r. – *Kodeks wykroczeń* (Dz. U. z 2018 r. poz. 618 z późn. zm.);
 - ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – *Kodeks karny wykonawczy* (Dz. U. z 2018 r. poz. 652 z późn. zm.);
 - ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – *Kodeks postępowania karnego* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1987 z późn. zm.);
 - ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. – *Prawo o ruchu drogowym* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1990 z późn. zm.);
 - ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. *o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw* (Dz.U. 2015 r., poz. 396);
 - ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. *o przeciwdziałaniu narkomanii* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030, z późn. zm.);
 - ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – *Przepisy wprowadzające Kodeks karny* (Dz.U. z 1997 r. Nr 88, poz. 554, z późn. zm.).

Zmiany dotyczące części ogólnej k.k.:

I. Zasady odpowiedzialności karnej:

- a) zmianę katalogu czynów z art. 10 § 2 k.k., za popełnienie których nieletni po ukończeniu lat 15 może ponosić pełną odpowiedzialność karną;

II. Kary:

- a) wyeliminowanie z katalogu kar w art. 32 k.k. kary 25 lat pozbawienia wolności, stanowiącej dotychczas odrębny rodzaj kary;
- b) wprowadzenie § 1a w art. 33 k.k., normującego zasady wymiaru kary grzywny w przypadku, gdy jest ona jedną z rodzajów kar możliwych do orzeczenia z dany czyn zabroniony, stypizowany w części szczególnej kodeksu;
- c) wprowadzenie § 1aa do art. 34 k.k. normującego zasady wymiaru kary ograniczenia wolności, gdy jest ona jedną z rodzajów kar możliwych do orzeczenia z dany czyn zabroniony, stypizowany w części szczególnej kodeksu;
- d) wydłużenie kary terminowego pozbawienia wolności do 30 lat;
- e) przemodelowanie zasad orzekania kary grzywny lub ograniczenia wolności zamiast kary pozbawienia wolności, określone w ramach art. 37a k.k.;
- f) wprowadzenie koniecznych zmian dostosowawczych, uwzględniających ww. modyfikacje w obrębie katalogu kar, polegające na usunięciu kary 25 lat pozbawienia wolności z treści tych przepisów, na gruncie których pojawia się ona jako odrębny od zwykłego terminowego pozbawienia wolności rodzaj kary (wskazane zmiany dotyczą art. 77 § 2, 78 § 3, 79 § 3, 81, 93d § 5, 93g § 2 oraz 107 § 1 k.k.);
- g) modyfikację przepisu art. 37a § 1 k.k., dopuszczającego orzeczenie kary grzywny lub ograniczenia wolności zamiast kary pozbawienia wolności poprzez współokreślenie ustawowego zagrożenia w tych wszystkich wypadkach, w których przepisy określające dany typ przestępstwa lub inne przepisy wyznaczające elementy ustawowego zagrożenia za ów typ przestępstwa przewidują zagrożenie karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 5 lat;

- h) podwyższenie określonego w art. 38 § 2 k.k. maksimum nadzwyczajnie obostrzonej kary pozbawienia wolności z 20 lat do 30 lat, w konsekwencji wprowadzenia do systemu sankcji kary terminowej od 1 miesiąca do 30 lat pozbawienia wolności;
- i) zmianę art. 38 § 3 k.k., określającego zasady łagodzenia najsurowszych kar, polegającą na podwyższeniu wysokości kary wymierzonej za przestępstwo zagrożone karą dożywotniego pozbawienia wolności z 25 do 30 lat oraz wskazanie, że za przestępstwo zagrożone karą 30 lat pozbawienia wolności złagodzony wymiar kary nie może przekroczyć 25 lat pozbawienia wolności.

III. Środki karne:

- a) zaostrzenie środków reakcji prawnokarnej, stosowanych wobec sprawców skazanych na karę pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo przeciwko życiu lub zdrowiu na szkodę małoletniego lub skazanych za przestępstwo wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletniego. Służyć temu ma zmiana podstawy orzekania środka karnego przewidzianego w art. 41 § 1a k.k. z fakultatywnej na obligatoryjną;
- b) poszerzenia zakresu zastosowania środka karnego określonego w art. 41 a § 2 k.k. poprzez stworzenie podstaw do jego orzeczenia nie tylko w razie skazania za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej na szkodę małoletniego, ale także na szkodę każdej osoby.

IV. Zasady wymiaru i środków karnych:

- a) przemodelowanie treści art. 53 § 1 k.k. w zakresie sądowych dyrektyw wymiaru kary;
- b) doprecyzowanie katalogu okoliczności obciążających i łagodzących, wskazanych w zmodyfikowanym katalogu dyrektyw sądowego wymiaru kary art. 53 § 1 k.k., w ramach wprowadzonych § 2a i 2b wspomnianego przepisu kodeksu;
- c) modyfikacja zasad wymiaru kary stosowanych w stosunku do sprawcy występku o charakterze chuligańskim w art. 57a § 1a k.k.;
- d) dodanie nowego przepisu w postaci art. 57b k.k., przewidującego, że sąd skazując za przestępstwo określone w art. 12 § 1 wymierza karę przewidzianą za przypisane sprawcy przestępstwo w wysokości od dolnej granicy zagrożenia zwiększonego o połowę do podwójnej wysokości górnej granicy ustawowego zagrożenia.
- e) przemodelowanie zasad nadzwyczajnego złagodzenia kary, przewidziane w art. 60 § 6-8 k.k.

V. Powrót do przestępstwa:

- a) podwyższenie granic możliwej do orzeczenia kary w warunkach multirecydywy z art. 64 § 2 k.k.

VI. Środki związane z poddaniem sprawcy próbie:

- a) modyfikacja zasad zarządzania wykonania kary warunkowo zawieszanej, zawartych w art. 75 k.k.;
- b) uchylenie art. 75a k.k., dotyczącego możliwości zamiany na nieodpłatną kontrolowaną pracę na cele społeczne kary warunkowo zawieszanej, która fakultatywnie podlegałaby wykonaniu;
- c) odwołanie w ramach nowego art. 75b k.k. do odpowiedniego stosowania przepisów o warunkowym zawieszeniu kary do kar pozbawienia wolności, z których jedynie część została warunkowo zawieszona;
- d) wydłużenie w art. 76 k.k. okresu do zatarcia skazania w przypadku zawieszenia kary (z 6 miesięcy do roku),
- e) wprowadzenie w art. 77 § 2 k.k. możliwości wyznaczenia przez sąd surowszego ograniczenia do skorzystania przez skazanego z warunkowego zwolnienia niż przewidziane w art. 78
- f) wprowadzenie w art. 77 § 3 k.k. obligatoryjnego zakazu zastosowania warunkowego zwolnienia wobec

sprawcy, co do którego orzeczono karę dożywotniego pozbawienia wolności za czyn popełniony przez niego po uprzednim skazaniu za inne przestępstwo na karę dożywotniego pozbawienia wolności albo terminową karę pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 20;

- g) wprowadzenie w art. 77 § 4 k.k. możliwości fakultatywnego orzeczenia zakazu zastosowania warunkowego zwolnienia wobec sprawcy skazanego na karę dożywotniego pozbawienia wolności;
- h) dodanie zapisów statuujących, że osobę skazaną na karę dożywotniego pozbawienia wolności można warunkowo zwolnić po odbyciu 35 lat kary (art. 78 § 3 k.k.);
- i) wydłużenie okresu próby w przypadku zastosowania warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia reszty kary pozbawienia wolności poprzez zapis, że trwa on dożywotnio (art. 80 § 3 k.k.).

VII. Przedawnienie:

- a) wydłużenie okresu karalności w przypadku zbrodni zabójstwa z 30 do 40 lat (art. 101 § 1 pkt 1 k.k.);
- b) modyfikacja przepisów dotyczących rozpoczęcia biegu przedawnienia w przypadku przestępstw skutkowych i popełnionych w czasie dłuższym niż jeden dzień (art. 101 § 3 i 3a k.k.);
- c) wprowadzenie w dodanym art. 102 § 2 k.k. unormowania przewidującego, że karalność czynu ulega wydłużeniu przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia popełnienia innego przestępstwa w toku już wszczętego postępowania.

VIII. Objaśnienie wyrażeń ustawowych:

- a) modyfikacja i nowe wyrażenia ustawowe w art. 115 k.k.:
 - § 2 (stopień społecznej szkodliwości czynu),
 - § 3 (przestępstwo podobne),
 - § 9a (kradzież szczególnie zuchwała),-
 - § 19 (osoba pełniąca funkcję publiczną).

Zmiany dotyczące części szczególnej i wojskowej k.k.:

I. Wyeliminowanie kary 25 lat pozbawienia wolności

Z uwagi na rezygnację z kary 25 lat pozbawienia wolności, stanowiącej dotychczas odrębny rodzaj kary (uchylenie art. 32 pkt 4 k.k.), konieczna jest modyfikacja w odpowiednim zakresie tych przepisów części szczególnej k.k., które jako możliwą do orzeczenia aktualnie przewidują karę 25 lat pozbawienia wolności. Zmiany te mają charakter dostosowawczy i dotyczą art. 117 § 1, art. 118 § 1 i 2, art. 118a §1 i 2, art. 120, art. 122 § 1, art. 123 § 1 i 2, art. 127 § 1, art. 130 § 4, art. 134, art. 148 § 1 i 2, art. 156 § 3, art. 166 § 3, art. 252 § 2, art. 277a § 1, art. 310 § 1 k.k.

II. Zmiany w zakresie wymiaru kary²

Ponadto proponowane rozwiązania przewidują także zmiany sprowadzające się do modyfikacji wymiaru kar, możliwych do orzeczenia na podstawie poszczególnych przepisów, dotyczących konkretnych czynów zabronionych.

W zestawieniach tabelarycznych poniżej zostały zaprezentowane dane za rok 2016, opracowane na podstawie informacji statystycznych Policji i Ministerstwa Sprawiedliwości, odnoszące się do przestępstw, objętych projektowanymi regula-

² Dane zaprezentowane w poniższych tabelach uwzględniają każdorazowo całość danego przepisu, z uwagi na sposób agregowania danych przez Policję.

cjami. Obrazują one poziom ich wykrywalności oraz następnie liczbę prawomocnych skazań za dany czyn.

Nowelizację tego rodzaju przewiduje się w stosunku do przestępstw przeciwko:

- pokojowi, ludzkości oraz wojennych (art. 118 § 2, art. 118a § 2 i 3, art. 122 § 1, art. 123 § 2, art. 124 § 1, art. 125 § 2, art. 126c § 1 k.k.);
- Rzeczypospolitej Polskiej (art. 127 § 2, art. 128 § 1, art. 130 § 2 i 4 k.k.);
- obronności (art. 140 § 2 k.k.);
- życiu i zdrowiu (art. 154 § 2, art. 155 § 1, art. 156 § 1 i 3 k.k.);

Art.	Nazwa rodzajowa	Liczba postępowań wszczętych przez policję	Liczba przestępstw stwierdzonych przez policję	Prawomocne skazania osób dorosłych - czyn główny
154	<i>Śmierć kobiety ciężarnej</i>	0	0	1
155	<i>Nieumyślne spowodowanie śmierci</i>	10472	145	156
156	<i>Ciężki uszczerbek na zdrowiu</i>	647	512	569

- bezpieczeństwu powszechnemu (art. 163 § 3, art. 165 § 3, art. 165a § 1, art. 166 § 1-3 k.k.);

Art.	Nazwa rodzajowa	Liczba postępowań wszczętych przez policję	Liczba przestępstw stwierdzonych przez policję	Prawomocne skazania osób dorosłych - czyn główny
163	<i>Spowodowanie niebezpiecznych zdarzeń</i>	1770	481	144
165	<i>Inne niebezpieczeństwa</i>	159	66	22
165a	<i>Sfinansowanie przestępstwa o charakterze terrorystycznym</i>	0	0	0
166	<i>Piractwo</i>	0	0	0

- bezpieczeństwu w komunikacji (art. 173 § 3 k.k.);

Art.	Nazwa rodzajowa	Liczba postępowań wszczętych przez policję	Liczba przestępstw stwierdzonych przez policję	Prawomocne skazania osób dorosłych - czyn główny
173	<i>Katastrofa</i>	58	44	48

- środowisku (art. 185 § 3 k.k.);

Art.	Nazwa rodzajowa	Liczba postępowań wszczętych przez policję	Liczba przestępstw stwierdzonych przez policję	Prawomocne skazania osób dorosłych - czyn główny
185	<i>Następstwa</i>	1	0	3

- wolności (art. 189 § 2a i 3, art. 189a § 1 k.k.);

Art.	Nazwa rodzajowa	Liczba postępowań wszczętych przez policję	Liczba przestępstw stwierdzonych przez policję	Prawomocne skazania osób dorosłych - czyn główny
189	<i>Pozbawienie wolności</i>	295	233	206
189a	<i>Handel ludźmi</i>	31	9	20

- przeciwko wolności seksualnej i obyczajności (art. 197 § 1, 3-4, art. 200 § 1, art. 202 § 3, art. 207 § 3, art. 210 § 2 k.k.);

Art.	Nazwa rodzajowa	Liczba postępowań wszczętych przez policję	Liczba przestępstw stwierdzonych przez policję	Prawomocne skazania osób dorosłych - czyn główny
197	<i>Zgwałcenie</i>	2426	1383	674
200	<i>Obcowanie płciowe z małoletnim</i>	2289	1241	654
202	<i>Pornografia</i>	530	1908	149
207	<i>Znęcanie się</i>	26633	14513	310
210	<i>Porzucenie</i>	46	22	11

- działalności gospodarczej instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego (art. 223 § 2, art. 228 § 5, art. 229 § 4 k.k.);

Art.	Nazwa rodzajowa	Liczba postępowań wszczętych przez policję	Liczba przestępstw stwierdzonych przez policję	Prawomocne skazania osób dorosłych - czyn główny
223	<i>Czynna napaść</i>	264	311	373
228	<i>Sprzedajność</i>	168	4356	338
229	<i>Przekupstwo</i>	757	1767	1228

- bezpieczeństwu publicznemu (art. 252 § 1 i 2, art. 258 § 4 k.k.);

Art.	Nazwa rodzajowa	Liczba postępowań wszczętych przez policję	Liczba przestępstw stwierdzonych przez policję	Prawomocne skazania osób dorosłych - czyn główny
252	<i>Wzięcie zakładnika</i>	9	22	39
258	<i>Zorganizowana grupa i związek przestępczy</i>	104	510	391

- wiarygodności dokumentów (art. 270 § 1, art. 270a § 2, art. 271a § 2, art. 277a § 1 k.k.);

Art.	Nazwa rodzajowa	Liczba postępowań wszczętych przez policję	Liczba przestępstw stwierdzonych przez policję	Prawomocne skazania osób dorosłych - czyn główny
270	<i>Falsz materialny</i>	15129	28324	6914
270a	<i>Falsz materialny dokumentu w postaci faktury</i>	brak danych	brak danych	0
271a	<i>Falsz intelektualny</i>	brak danych	brak danych	0

277a	<i>Kwalifikacja; wypadek mniejszej wagi</i>	brak danych	brak danych	brak danych

- mieniu (art. 280 § 1 i 2);

Art.	Nazwa rodzajowa	Liczba postępowań wszczętych przez policję	Liczba przestępstw stwierdzonych przez policję	Prawomocne skazania osób dorosłych - czyn główny
280	<i>Rozbój</i>	5445	5647	4435

- obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi (art. 310 § 1 k.k.);

Art.	Nazwa rodzajowa	Liczba postępowań wszczętych przez policję	Liczba przestępstw stwierdzonych przez policję	Prawomocne skazania osób dorosłych - czyn główny
310	<i>Falszowanie pieniędzy</i>	7248	7199	242

- zasodom postępowania z podwładnymi (art. 352 § 3 k.k.)

III. Nowe regulacje

Projektowana nowelizacja wprowadza również szereg przepisów typizujących, statuujących nowe czyny zabronione. Propozycje legislacyjne w tym zakresie dotyczą następujących przestępstw:

- zyciu i zdrowiu (art. 148 § 5, art. 148a, art. 155 § 2 k.k.);
- wolności seksualnej i obyczajności (art. 200 § 1a-1e k.k.);
- działalności gospodarczej instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego (art. 228 § 5a, art. 229 § 4a k.k.);
- wymiarowi sprawiedliwości (art. 241 § 3, art. 244c k.k.);
- wiarygodności dokumentów (art. 272 § 2 k.k.);
- mieniu (art. 278a, art. 279a, art. 294 § 3 i 4 k.k.);
- obrotowi gospodarczemu (art. 305 § 4 i 5).

IV. Pozostałe zmiany

Dodatkowo, w projekcie przewiduje się:

- dodanie lub modyfikację treści wybranych przepisów typizujących: art. 178 § 1, art. 190a § 1-4, art. 193 § 2, art. 228 § 5a i 6, art. 229 § 5, art. 230 § 1, art. 230a § 1, art. 259a, art. 278 § 5, art. 283, art. 294 § 1, art. 296 § 4a, art. 305 § 1-3, art. 307 § 1, art. 309 k.k.

Zmiany w przepisach innych ustaw:

- ustawa z dnia 20 maja 1971 r. - *Kodeks wykroczeń*: zmiana art. 130 § 2, poprzez uzupełnienie treści przepisu o odwołanie do nowego rodzaju kradzieży – szczególnie zuchwałej (dodawany art. 278a k.k.);
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – *Kodeks karny wykonawczy*: umożliwienie orzekania elektronicznej kontroli miejsca pobytu w związku z przerwą w wykonaniu kary pozbawienia wolności oraz umożliwienie odbywania w systemie dozoru elektronicznego kary pozbawienia wolności do 1 roku i 6 miesięcy, a nie jak obecnie do 1 roku pozbawienia wolności.
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - *Kodeks postępowania karnego*: wprowadzenie nowego przepisu w postaci art. 318a § 1 i 2, obligującego prokuratora do zawieszenia postępowania w sprawach z nowego art. 244c § 1 k.k., w przypadku zakreślenia podejrzanemu terminu do wykonania wskazanego tam obowiązku oraz podjęcia zawieszzonego postępowania

po upływie wymienionego terminu;

- ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym: wprowadzenie nowego obowiązku dla kierującego pojazdem, który uczestniczy w wypadku drogowym w ramach art. 44 ust. 2 pkt 2a w postaci powstrzymania się od spożywania napojów alkoholowych i środków działających podobnie do alkoholu do czasu przybycia na miejsce wypadku Policji i poddania go badaniu w celu ustalenia w organizmie zawartości tych substancji;
- ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw: uchylenie art. 16 i 17;
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii: zmiany w zakresie granic możliwej do orzeczenia kary pozbawienia wolności na podstawie art. 53 ust. 2, art. 55 ust. 3 oraz art. 59 ust. 2;
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Przepisy wprowadzające Kodeks karny: zmiany w zakresie granic możliwej do orzeczenia kary pozbawienia wolności za przestępstwo niewolnictwa i handlu niewolnikami.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Poniżej przedstawiono opracowanie, zawierające rozwiązania przewidziane przez ustawodawstwa wybranych państw europejskich, w zakresie dopuszczalnych rodzajów i wymiaru kar za popełnione przestępstwo³:

Francja

Cechą charakterystyczną francuskiego kodeksu karnego jest to, że przewiduje on oddzielne katalogi kar za zbrodnie i występki (oddzielny katalog reakcji prawno Karnych przewidziano także dla wykroczeń). Za zbrodnie grożą następujące kary: dożywotnie pozbawienie wolności, pozbawienie wolności na okres do 30 lat, pozbawienie wolności do lat 20, pozbawienie wolności do lat 15. Minimalny okres pozbawienia wolności wynosi dziesięć lat. Obok kary pozbawienia wolności sąd może orzec grzywnę. Do kary zasadniczej jak np. pozbawienie wolności na okres 20 lat może być orzeczona jedna lub kilka kar dodatkowych.

W przypadku występku przewidziane zostały następujące kary: pozbawienie wolności od 2 miesięcy do 10 lat, grzywna w określonej wysokości, grzywna w stawkach dziennych, kurs świadomości obywatelskiej, prace społeczne, kary związane z ograniczeniem grupy praw oraz kary dodatkowe.

Belgia

Belgijski kodeks karny rozróżnia następujące kary: ciężkiego więzienia oraz pozbawienia wolności. Obydwie kary podzielone są na cztery stopnie, a wymiar kary może być dożywotni lub terminowy od 5 lat do 30 lat. Następnymi rodzajami kar są: pozbawienie określonej grupy praw cywilnych oraz politycznych, kara pracy, kara grzywny oraz konfiskata. Kodeks ten przewiduje także zakaz podejmowania funkcji, zakaz zatrudniania w urzędach publicznych, utratę praw wyborczych, utratę odznaczeń i tytułów honorowych, zakaz sprawowania funkcji biegłego, eksperta, występowania przed sądem, zakaz wykonywania zawodu związanego z opieką nad dziećmi, zakaz wykonywania obowiązków w wymiarze sprawiedliwości, zakaz pełnienia jakiegokolwiek funkcji pomocniczej w siłach zbrojnych.

Czechy

Czeski kodeks karny zna dwa rodzaje sankcji: kary i środki ochronne. Karami są pozbawienie wolności – co do zasady do 20 lat, areszt domowy do 2 lat, praca na cele społeczne od 50 do 300 godzin, konfiskata majątku, kara grzywny w stawkach dziennych od 20 do 730 stawek w wysokości 100 do 50 000 czeskich koron, zakaz podejmowania określonej aktywności, zakaz przebywania w określonych miejscach, zakaz wstępu na imprezę sportową, kulturalną lub inną, utrata tytułów honorowych i odznaczeń, utrata stopnia wojskowego, wydalenie ze służby wojskowej.

³ Opracowano na podstawie: https://www.iws.org.pl/pliki/files/IWS_Budyn-Kulik%20M._Dyrektywy%20wymiaru%20kary%20w%20pa%C5%84stwach%20cz%C5%82onkowskich%20UE%20po%20red.%20rej.%20zmian.pdf.

Czeski kodeks karny w § 54 przewiduje szczególną karę pozbawienia wolności od ponad 20 lat do 30 lat. Według § 54 kara pozbawienia wolności na czas od ponad 20 do 30 lat może być wymierzona tylko wtedy, gdy waga szczególnie poważnej zbrodni jest bardzo wysoka albo gdy możliwość poprawy sprawcy jest nadzwyczajnie utrudniona.

Luksemburg

Kodeks karny Luksemburga przewiduje następujące kary: pozbawienia wolności (dożywotnia lub terminowa od 5 lat do 30 lat, w czterech przedziałach), grzywny (co najmniej 251 euro), konfiskaty, utraty tytułów, stopni, zakaz sprawowania funkcji i zatrudnienia w urzędach publicznych; pozbawienie pewnych praw cywilnych i politycznych, zakaz prowadzenia określonej działalności, publikacja wyroku, zakaz prowadzenia niektórych rodzajów działalności zawodowej lub społecznej.

Słowenia

Słoweński kodeks karny dzieli sankcje na kary, kary upominawcze (dodatkowe) i środki zabezpieczające. Słoweński kodeks karny wymienia następujące kary: pozbawienia wolności (terminowa od 15 dni do 30 lat oraz dożywotnia), grzywny (samoistnej lub akcesoryjnej) wymierzonej w stawkach dziennych od 30 do 360 stawek, pozbawienia prawa prowadzenia pojazdów.

Niemcy

Niemiecki kodeks karny zna następujące kary: pozbawienia wolności (terminowa od 1 miesiąca do 15 lat oraz dożywotnia), grzywny – samoistnej i akcesoryjnej w stawkach dziennych (od 5 do 360 stawek w wysokości 1 do 30 000 euro). Ponadto zna konfiskatę mienia, czasowy zakaz prowadzenia pojazdów, zakaz sprawowania określonych funkcji publicznych oraz zawodowych.

Włochy

Włoski kodeks karny zawiera katalog kar. Są to: dożywotne pozbawienie wolności, kara pozbawienia wolności, grzywna. Za popełnienie wykroczenia została przewidziana kara aresztu i kara pieniężna. Oprócz kar głównych zostały wyliczone kary dodatkowe: zakaz sprawowania funkcji w urzędach publicznych, zakaz wykonywania zawodu lub sztuki, zakaz sprawowania funkcji kierowniczych w osobach prawnych i przedsiębiorstwach, brak zdolności uczestniczenia w obrocie z administracją publiczną, skrócenie umowy o pracę, ograniczenie lub zawieszenie praw rodzicielskich. Włoski kodeks karny zna ponadto kary finansowe. Prawo reguluje sytuacje, w których kary pieniężne są stałe i takie, w których kary są proporcjonalne. Kary pieniężne proporcjonalne nie mają górnej granicy.

Dodatkowo należy wskazać, że na tle statystyk europejskich, stosunek przewidzianych przez polską ustawę karną, maksymalnych sankcji do wszystkich orzeczonych za dane przestępstwo kar, kształtuje się w przeważającej mierze poniżej średniej, co obrazują poniżej zestawienia:

Odsetek orzeczonych kar bezwzględnej pozbawienia wolności o najwyższym zagrożeniu dla danego przestępstwa w stosunku do wszystkich orzeczonych kar bezwzględnej pozbawienia wolności w wybranych krajach UE w 2010 r.⁴

Zabójstwo

Uszczerbek na zdrowiu

Zgwałcenie

Robój

⁴ Opracowano na podstawie: European Institute for Crime Prevention and Control, affiliated with the United Nations (HEUNI) - *European Sourcebook of Crime and Criminal Justice Statistics 2014 Fifth edition*; Instytut Wymiaru Sprawiedliwości - *Struktura kar orzeczonych w Polsce i w innych państwach Unii Europejskiej*, Warszawa 2015.

Kraje UE	dożywotnie pozbawienie wolności	Kraje UE	bezwzględne pozbawienie wolności 5 lat i więcej	Kraje UE	bezwzględne pozbawienie wolności 5 lat i więcej	Kraje UE	bezwzględne pozbawienie wolności 5 lat i więcej
Grecja	43%	Słowacja	14%	Cypr	100%	Węgry	55%
Anglia i Walia	34%	Węgry	12%	Francja	79%	Słowacja	49%
Szkocja	31%	Czechy	7%	Węgry	67%	Grecja	43%
Niemcy	21%	Cypr	6%	Anglia i Walia	64%	Austria	20%
Austria	18%	Słowenia	5%	Szkocja	60%	Czechy	19%
Finlandia	14%	Anglia i Walia	4%	Słowacja	54%	Anglia i Walia	14%
Węgry	12%	Średnia *)	4%	Czechy	32%	Niemcy	12%
Średnia *)	12%	Grecja	3%	Niemcy	27%	Średnia *)	12%
Cypr	10%	Polska	2%	Średnia *)	20%	Cypr	9%
Mediana *)	8%	Szkocja	2%	Chorwacja	16%	Szkocja	8%
Polska	4%	Austria	1%	Mediana *)	16%	Szwecja	6%
Bułgaria	3%	Bułgaria	1%	Polska	15%	Bułgaria	5%
Francja	2%	Chorwacja	1%	Austria	11%	Chorwacja	5%
Szwecja	2%	Finlandia	1%	Bułgaria	11%	Holandia	4%
Czechy	1%	Francja	1%	Słowenia	9%	Polska	4%
Chorwacja	0%	Niemcy	1%	Szwecja	9%	Słowenia	4%
Holandia	0%	Szwecja	1%	Holandia	7%	Mediana *)	3%
Słowacja	0%	Mediana *)	1%	Finlandia	4%	Finlandia	1%
Słowenia	0%	Holandia	0%				

Kradzież		Kradzież z włamaniem		Oszustwo		Przestępstwa narkotykowe	
Kraje UE	bezwzględne pozbawienie wolności powyżej 1 roku	Kraje UE	bezwzględne pozbawienie wolności powyżej 1 roku	Kraje UE	bezwzględne pozbawienie wolności 5 lat i więcej	Kraje UE	bezwzględne pozbawienie wolności 5 lat i więcej
Cypr	62%	Polska	96%	Słowacja	22%	Węgry	45%
Polska	60%	Cypr	70%	Cypr	18%	Słowacja	36%
Węgry	38%	Niemcy	58%	Czechy	16%	Cypr	32%
Czechy	31%	Anglia i Walia	50%	Węgry	11%	Anglia i Walia	13%
Słowenia	31%	Słowenia	33%	Średnia *)	5%	Czechy	12%
Niemcy	30%	Chorwacja	23%	Anglia i Walia	2%	Szwecja	11%
Słowacja	30%	Szkocja	20%	Niemcy	2%	Finlandia	8%
Francja	26%	Słowacja	19%	Słowenia	2%	Niemcy	7%
Austria	23%	Austria	14%	Bułgaria	1%	Średnia *)	7%
Chorwacja	18%	Średnia *)	11%	Francja	1%	Słowenia	6%
Bułgaria	17%	Mediana *)	8%	Szkocja	1%	Chorwacja	5%
Finlandia	10%	Holandia	4%	Szwecja	1%	Szkocja	5%
Szwecja	10%			Mediana *)	1%	Polska	4%
Średnia *)	8%			Austria	0%	Francja	3%

JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Przewidziane w ramach projektowanych regulacji zaostrenie wymiaru kar za wybrane przestępstwa spowoduje potencjalne wydłużenie pobytu określonych kategorii sprawców w jednostkach penitencjarnych, a zatem pociągnie to za sobą ewentualny wzrost kosztów dla Służby Więziennej. Poniższa tabela odzwierciedla aktualnie wykonywane w jednostkach penitencjarnych orzeczenia, w których zapadł wyrok skazujący na karę pozbawienia wolności, karę 25 lat pozbawienia wolności lub karę dożywotniego pozbawienia wolności.

Zasadnicza kara pozbawienia wolności wg wymiaru kary - orzeczenia wykonywane w dniu 31.12.2017 r.							
Wymiar kary	Ogółem	Liczba orzeczeń dotycząca:					
		Dorosłych			Młodocianych		
		Razem	Kobiet	Mężczyzn	Razem	Kobiet	Mężczyzn
Ogółem	62 085	61 287	2 155	59 132	798	13	785
Razem	61 076	60 320	2 133	58 187	756	11	745
do 3 miesięcy	736	716	27	689	20	1	19
powyżej 3 do 6 miesięcy	4 030	3 940	147	3793	90	2	88
powyżej 6 m do 1 roku	10 723	10 550	404	10146	173	4	169
powyżej 1 r do 1r 6 m	7 781	7 693	275	7418	88	1	87
powyżej 1 r 6 m do 2 lat	8 531	8 397	307	8090	134	2	132
powyżej 2 lat do 3 lat	8 985	8 857	253	8604	128	1	127
powyżej 3 lat do 5 lat	9 585	9 500	241	9259	85	0	85
powyżej 5 lat do 10 lat	6 113	6 088	257	5831	25	0	25
powyżej 10 lat do 15 lat	2 429	2 419	145	2274	10	0	10
powyżej 15 lat do 20 lat	33	33	0	33	0	0	0
25 lat	1 733	1 730	62	1668	3	0	3
kara dożywotniego pozb. wolności	397	397	15	382	0	0	0
Razem	1 009	967	22	945	42	2	40
do 3 miesięcy	0	0	0	0	0	0	0
powyżej 3 do 6 miesięcy	4	4	0	4	0	0	0
powyżej 6 m do 1 roku	22	22	0	22	0	0	0
powyżej 1 r do 1r 6 m	27	25	0	25	2	0	2
powyżej 1 r 6 m do 2 lat	42	41	2	39	1	0	1
powyżej 2 lat do 3 lat	146	133	3	130	13	0	13
powyżej 3 lat do 5 lat	375	360	6	354	15	1	14
powyżej 5 lat do 10 lat	238	235	8	227	3	0	3
powyżej 10 lat do 15 lat	88	82	1	81	6	1	5
powyżej 15 lat do 20 lat	5	5	0	5	0	0	0
25 lat	36	34	2	32	2	0	2
kara dożywotniego pozb. wolności	26	26	0	26	0	0	0

Źródło: Roczna informacja statystyczna Centralnego Zarządu Służby Więziennej za rok 2017.

Powołanie nowych przepisów instytucjonalnych oraz typizujących może także spowodować, szczególnie w początkowym okresie obowiązywania nowych regulacji, wzrost wpływu określonych w projekcie kategorii spraw. Jednakże dokonanie precyzyjnych szacunków w tym za-

kresie wymaga pozyskania szczegółowych danych, w związku z czym OSR zostanie w tej materii uzupełniony niezwłocznie po ich otrzymaniu. W Ministerstwie Sprawiedliwości trwają prace, mające na celu pozyskanie i analizę informacji niezbędnych do wskazania skutków finansowych projektowanych rozwiązań.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele, gospodarstwa domowe, osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Test MŚP stosownie do zapisów art. 1 ustawy z dnia 2 marca 2017 r. o zmianie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2017 r. Poz. 460) Przedmiotowy projekt nie zawiera regulacji dotyczących majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej, a zatem nie podlega obowiązkowi dokonania oceny przewidywanego wpływu proponowanych rozwiązań na działalność mikro, małych i średnich przedsiębiorców, stosownie do zapisów ustawy z dnia 2 marca 2017 r. o zmianie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2017 r. Poz. 460).						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele, gospodarstwa domowe, osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	Wzrost poczucia bezpieczeństwa poprzez zaostrenie kar za najcięższe przestępstwa, wzmocnienie funkcji ochronnej i prewencyjnej prawa karnego materialnego.						
	Służba kuratorska i Policja							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane zmiany nie będą miały wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne:

demografia
 mienie państwowe

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

Projekt nie będzie oddziaływał na przedmiotowe obszary.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przewiduje się wejście w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Efekty wejścia w życie proponowanych rozwiązań będzie można poddać ewaluacji w oparciu o następujące mierniki:

- liczba skazań za przestępstwa wprowadzone przedmiotowym projektem,
- rodzaje i wymiar kar orzekanych za przestępstwa zmodyfikowane w ramach projektowanych regulacji.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)